

KORT OM...

Hiv/aids hotar utvecklingen i världen

Hiv är ett virus som bryter ned motståndskraften, hos både enskilda människor och hela länder. Det måste attackeras på samma sätt som det drabbar – på alla områden och nivåer. Det är den svenska strategin i kampen mot hiv/aids i världen. Nu flerdubblar Sverige insatserna mot hiv/aids. Det är vårt sätt att bidra till att nå FN:s millenniemål att hejda spridningen av hiv/aids och halvera fattigdomen till 2015.

Sedan aids upptäcktes för drygt 20 år sedan har 20 miljoner människor dött. Idag lever 38 miljoner med hiv-smittan. I de värst drabbade områdena i Södra Afrika är medellivslängden bara 39 år. Familjer splittras och barn blir föräldralösa. Skolor, arbetsplatser och myn-

digheter förlorar livsviktig kunskap när medarbetare blir sjuka och dör. De höga kostnaderna för vård och behandling hotar de redan fattiga ländernas ekonomier. Om inte fler åtgärder sätts in omedelbart kommer framtida generationer att drabbas ännu hårdare.

Vad är hiv/aids?

Hiv/aids är en virussjukdom som kan spridas via oskyddat sex, orena sprutor och från mamma till barn under graviditet och förlossning. Vem som helst kan smittas, men risken är störst om du lever i ett fattigt land och har oskyddat sex. Om du smittas av hiv kan det dröja flera år innan du utvecklar aids. Men det kan gå snabbare om du redan har nedsatt immunförsvar, t ex på grund av dålig mat och andra sjukdomar. En stor orsak till spridningen av hiv/aids är brist på information och jämställdhet mellan kvinnor och män.

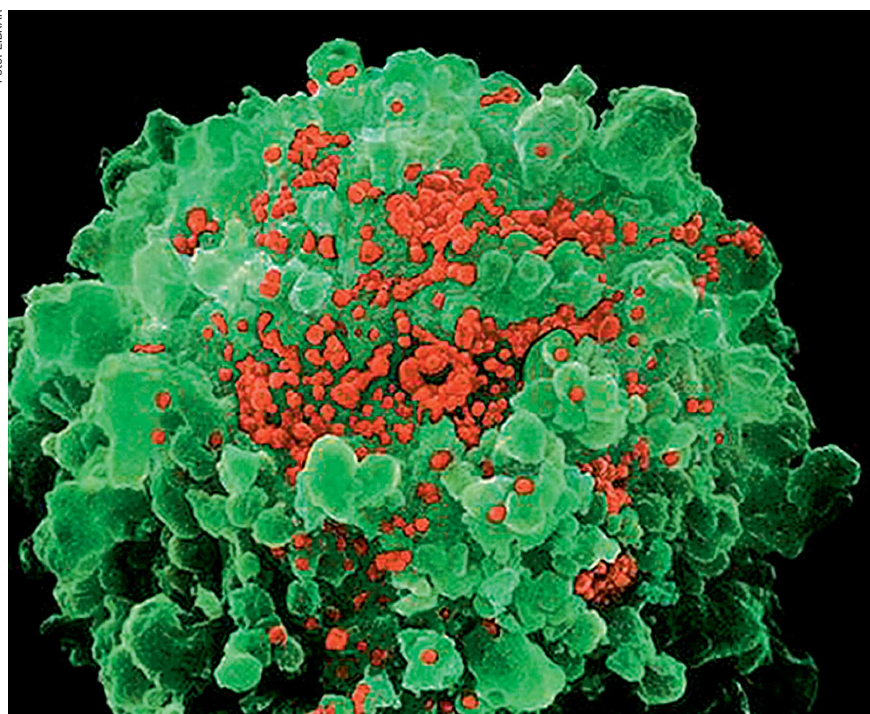
Hur påverkas en människa av hiv/aids?

Det är inte bara din hälsa som påverkas av hiv/aids. Hela livet påverkas. Hur stora förändringar blir beror på var du bor. I många länder är hiv/aids förenat med skam och smittade och sjuka har inte alls samma rättigheter som friska människor. Där riskerar du att bli utstött ur familjen, byn, gemenskapen och vräkt från din bostad. Du klarar inte av att arbeta, dina barn far illa och du har inte råd med medicin eller vård. Hur ska du få pengar till mat och skolväxter? Vem ska ta hand om dig när du blir riktigt sjuk? Vem tar hand om dina barn när du är död?

Varför påverkas kvinnor mer än män?

Hiv-epidemin slår hårt mot unga flickor och kvinnor i fattiga länder. Ojämlika könsroller och mäns sexu-

Foto: LIBRAR

Hiv/aids är en virussjukdom som bryter ned motståndskraften, både hos enskilda människor och hela länder.

ella beteenden gör att många riskerar att bli smittade genom påtvingat sex och våldtäkt. Andra tvingas sluta skolan eller jobbet för att ta hand om sjuka släktingar, och förlorar chansen att utbilda och försörja sig. De äldre kvinnorna tar ofta över ansvaret för barnbarnen när föräldrarna blir sjuka och dör, och även för andra föräldralösa barn. Men vem hjälper dem med pengar till mat, mediciner, kläder och skolväxter?

Hur påverkas ett land av epidemin?

Hiv/aids är inte bara en hälsofråga, utan också en utvecklingsfråga. I ett land med många smittade och sjuka bryts motståndskraften ner. Företagen och skolorna förlorar livsviktig kunskap när medarbetarna blir sjuka och dör, och samhällets kostnader för vård och behandling förstör ekonomin. Jordbrukarna klarar inte att odla marken och livsmedelsbristen lurar runt hörnet. Utländska investerare tappar intresset eftersom företagen går dåligt och arbetslösheten sprider sig bland befolkningen. Allt blir en ond cirkel.

Hur kan vi minska spridningen av hiv/aids?

Det går att hejda spridningen. Men det kräver mer information och bättre kunskap, ökade resurser till vård och forskning, starkare politisk vilja och fördjupat samarbete mellan världens länder och andra aktörer. Det kräver förändrade attityder och beteenden, ökad jämställdhet, fler kondomer och säkrare sex. Ytterst handlar det om mänskliga och sexuella rättigheter. Att

När flickor och unga kvinnor får makt över sin egen sexualitet minskar risken för att de ska smittas av hiv. Därför är satsningar på ökad jämställdhet viktigt i kampen mot hiv/aids.

människor över hela världen har rätt att skydda sig mot hiv/aids, och ju förr de får möjlighet att göra det, desto bättre.

Vad görs globalt?

Drygt 90 procent av de hiv-smittade lever i fattiga länder. Trots det har över 90 procent av världens resurser satsats i de delar av världen där bara sex procent av de hiv-positiva lever. Det måste förändras. Alla länder måste ta ett större ansvar för hiv-epidemin och mer resurser måste styras om till de värst drabbade områdena. UNAIDS, FN:s gemensamma program för hiv och aids som Sverige stödjer, spelar en viktig roll i detta

arbete. Andra viktiga aktörer är internationella enskilda organisationer.

Vad gör Sverige?

Hiv/aids har en central roll i allt svenskt utvecklingssamarbete. Det gäller både i samtal med andra länders regeringar och i konkreta projekt som till exempel ett vägbygge i Laos. Sverige satsar kunskap och pengar på att förbättra det förebyggande arbetet och för att stödet till smittade och sjuka ska byggas ut. Vi ger stöd till bromsmediciner och utvecklingen av vacciner. Vi arbetar också för att länder och sektorer ska utveckla förmågan att bemöta konsekvenserna av hiv/aids i framtiden.

VAR FEMTE SEKUND SMITTAS NÅGON I VÄRLDEN AV HIV

- Snabbaste ökningen av hiv/aids sker i Östeuropa och Asien, men värst drabbat är Afrika.
- Av världens 38 miljoner hiv-smittade lever 25 miljoner i Afrika söder om Sahara, där 3 miljoner nysmittades förra året.
- I Östeuropa lever 1,3 miljoner människor med hiv, men antalet ökar snabbt. 1995 fanns 160 000 hiv-smittade i området.
- I Asien finns över 7,4 miljoner hiv-smittade och förra året smittades 1,1 miljoner. Den snabba ökningen kan få stora konsekvenser eftersom över 60 procent av världens befolkning lever i Asien.

- I Latinamerika finns 1,6 miljoner hiv-smittade, här är den totala ökningen låg men i vissa områden pågår epidemier.
- I höginkomstländerna finns 1,6 miljoner hiv-smittade, antalet smittade ökar men inte lika snabbt som i resten av världen. 950 000 finns i USA och 580 000 i Västeuropa.
- Sedan hiv/aids upptäcktes 1981 har 20 miljoner människor dött i aids.

Källa: UNAIDS 2004

Att halvera fattigdomen i världen till år 2015 är möjligt. Det kräver samarbete och uthållighet. Samarbetsländerna ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15
www.sida.se, sida@sida.se